

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

H 2

BESLUT
2023-10-17
Meddelat i Luleå

Mål nr
1595-23

KLAGANDE

[Redacted]

MOTPART

[Redacted]

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 6 oktober 2023, bilaga 1-2
dnr 218-32675-2023

SAKEN

Skyddsjakt efter varg

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om inhibition.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Länsstyrelsen i Skåne län beslutade om skyddsjakt efter en (1) varg i Skåne län. Skyddsjakten får bedrivas till och med till och med den 6 april 2024. Länsstyrelsen förordnade att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas. Skäl och villkor för beslutet m.m. framgår av bilaga 1-2.

████████████████████ överklagar beslutet och yrkar bl.a. att det tillsvidare inte ska gälla (inhibition) och anför i huvudsak följande.

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att varg har angripit tamdjur i området vid tre olika tillfällen. Det första angreppet ska ha skett den 25 juli och de två senaste den 5 respektive den 6 oktober 2023. ██████████ menar att det är tveksamt om det är fråga om tre separata tillfällen. De två sista angreppen avser visserligen olika djurslag men har inträffat den 5 och 6 oktober. Högst sannolikt är det fråga om samma natt som vargen varit aktiv, dvs. det är fråga om en natts jakt, och inte flera separata tillfällen. Angreppen ligger mycket nära varandra i tiden. Det är alltså inte fråga om ett skadegörande beteende som pågått under lång tid och det rör sig om ett relativt långt tidsintervall mellan det första angreppet (den 25 juli) och det sista (5-6 oktober). Därtill ska beaktas att det är kort tid kvar till dess att skadorna kan förväntas upphöra för säsongen eftersom betessäsongen för får närmar sig sitt slut. Mot bakgrund av Naturvårdsverkets riktlinjer bör dessa omständigheter sammantaget leda till slutsatsen att skyddsjakt inte kan beviljas. Det rör sig bara om ett par skadetillfällen, omfattningen på de uppkomna skadorna är begränsad, det har förflutit lång tid emellan skadetillfällena samt tiden till dess att skadorna kan förväntas upphöra för säsongen är kort. Dessutom saknas uppgifter om vilken vargindivid som ligger bakom angreppen. Länsstyrelsen har inte presenterat någon utredning i den delen, exempelvis DNA-spår från angreppsplatserna som kan ge svar på frågan om vilken varg som är den skadegörande individen. Det är därmed oklart vilken varg det rör sig om och

fel varg kan skjutas. Syftet med beslutet kommer med andra ord inte att uppnås. Skydds jakt är därmed ingen lämplig lösning.

Sammanfattningsvis har länsstyrelsen inte visat att det finns risk för allvarlig skada och att en skydds jakt kan eliminera risken för ytterligare skada.

I detta fall finns det andra lämpligare lösningar än skydds jakt. Eftersom betessäsongen börjar närma sig sitt slut borde länsstyrelsen kunna ge tamdjursägarna rådet att ta in djuren den återstående korta tiden på säsongen.

Även tiden för skydds jakt är alldeles för lång och sträcker sig till den 6 april 2024. En skydds jakt syftar till akut åtgärd och jakten bör därmed avse en kortare period om högst två till tre veckor.

Länsstyrelsen finner inte skäl att ändra sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den domstol som ska pröva ett överklagande får besluta att det överklagade beslutet, om det annars skulle gälla omedelbart, tills vidare inte ska gälla (inhibition), se 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL.

För att kunna ta ställning till frågan om inhibition i ett visst fall är det ofrånkomligt att en viss bedömning av sakfrågan i målet måste göras. Vilken grad av sannolikhet för att överklagandet ska bifallas som bör krävas för att det överklagade beslutet ska inhiberas kan inte direkt utläsas av bestämmelserna om inhibition i 28 § FPL.

I allmänhet bör krävas en tämligen hög grad av sannolikhet. Kraven för att bevilja inhibition kan dock ställas lägre om det överklagade beslutet är av sådan karaktär att en verkställighet av det överklagade beslutet inte kan bringas att återgå vid bifall till överklagandet eller om det annars är av stor betydelse

för den enskilde att verkställigheten av beslutet skjuts upp i avvaktan på den slutliga prövningen (RÅ 1990 ref. 82).

Efter en bedömning av vad som hittills framkommit i målet anser förvaltningsrätten inte att det framkommit tillräckliga skäl för att meddela beslut om inhibition av det överklagade beslutet. Yrkandet om detta ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagande ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 3 (FR-03).

████████████████████

Lagman

████████████████████

har föredragit målet.

Länstyrelsen

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2023-10-16
MÅLNR: 1595-23
AKTBIL: 4

Beslut om skydds jakt efter varg

Beslut

Länstyrelsen i Skåne län beslutar med stöd av 23 a och b §§ jaktförordningen (1987:905) att ge tillstånd till skydds jakt efter en (1) varg i Skåne län. Jakten får endast påbörjas inom det område som avgränsas på kartan i bilaga 2 till detta beslut. Om vargen följs ut ur tillåtet jaktområde får jakten fullföljas under förutsättning att det inte råder några tvivel om att det fortfarande är samma individ som följs. Jakten får dock ej ske utanför Skåne län baserat på detta tillstånd.

- Länstyrelsen medger att skyddsjakten får ske hela dygnet med stöd av 9 § jaktförordningen.
- Länstyrelsen beslutar med stöd av 15 § jaktförordningen att alla typer av belysning får användas för att underlätta skyddsjakten och att skyddsjakten får ske över hela dygnet.
- Länstyrelsen beslutar med stöd av 18 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas med hjälp av hund.
- Länstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att skyddsjakten får bedrivas från motordrivet fordon.
- Länstyrelsen beslutar med stöd av 24 d § andra stycket jaktförordningen att jakten får ske på annans jaktområde.

Vidare beslutar länsstyrelsen med stöd av 59 § jaktförordningen att beslutet gäller omedelbart utan hinder av att det överklagas. Detta beslut kan komma att omprövas om omständigheter som inte kan förutses inför detta beslut uppkommer.

Villkor

Beslutet är förenat med följande villkor:

1. Jakten ska påbörjas och genomföras i samråd med Länstyrelsen. Skyddsjakten är tillåten till och med den 6 april 2024.
2. Skyddsjakten påbörjas i samband med eller i direkt anslutning till nästa angrepp eller förmodat förestående angrepp på tamboskap inom det på bifogad karta utpekade området, och under förutsättning att individen som jagas med sannolikhet är den skadegörande. När individen inte längre kan spåras ska jakten avbrytas och får inte återupptas förrän vid nästa angrepp enligt ovan.

3. Undantaget att motordrivet fordon får användas vid skyddsjakten gäller endast för körning på vägar/skogsbilvägar. Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner
4. Skyddsjakten får bedrivas med hjälp av högst 3 hundar. Två av dessa ska vara speciellt tränade för jakt efter rovdjur och släpps lösa först i samråd med jaktledaren. Utöver dessa två hundar får en (1) hund, som är särskilt tränad för att spåra en enskild vargindivid användas, förutsatt att denna hund hålls i lina.
5. Endast kulpatroner klass 1 får användas vid skyddsjakten. De begränsningar i magasinkapacitet hos halvautomatiska kulvapen som anges i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas.
6. Skyddsjakt med stöd av detta tillstånd får ej bedrivas i detaljplanerat område utan skottlösningstillstånd utfärdat av Polismyndigheten.
7. Länsstyrelsen utser jaktledare. Jaktledaren utser de personer som får jaga med stöd av detta beslut. Uppgifter på samtliga jakttagare ska jaktledaren på anmodan kunna uppvisa för Länsstyrelsen och polis vid tillsyn. Jaktledare ersätts enligt de grunder som gäller för besiktningspersoner för viltskador.
8. Jaktledaren ska innan jakten inleds se till att samtliga jägare informeras om deras skyldigheter och vilka villkor som gäller vid skyddsjakten. Varje jakttagare har också själv skyldighet att hålla sig informerad om vilka villkor som gäller vid skyddsjakten.
9. Jaktledaren avlyser jakten om tilldelad varg fällts eller påskjutits innan jakttiden löpt ut. Om eftersök visar att det påskjutna djuret är oskadat beslutar Länsstyrelsen huruvida fortsatt jakt ska ske inom återstående tid som omfattas av beslutet.
10. Om djuret påskjutits ansvarar jaktledare och ansvarig skytt för att eftersök genomförs med hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt.
11. Fälld varg besiktigas av Länsstyrelsens besiktningspersonal. Besiktningen dokumenteras på särskilt anvisad blankett. Flådd helkropp samt referensprov i form av hudbit tas omhand av länsstyrelsen och skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt. Skinnet ska chipmärkas av länsstyrelsen, detta och kraniet tillfaller därefter jakträttshavaren om så önskas. Jakträttshavaren ska erhålla kopia av besiktningsprotokollet.

Efter avslutad skyddsjakt, oavsett utfall, ska jaktledare meddela länsstyrelsen en kortfattad redogörelse för hur jakten bedrivits. Om djuret fällts ska koordinater för skottplats inkluderas. Redogörelsen ska ha inkommit senast två veckor efter att jakten har avslutats.

Beskrivning av ärendet

Vargreviret Linderödsåsen dokumenterades första gången i februari 2022. Valpar har fötts i reviret under både 2022 och 2023. Under den senaste sexmånadersperioden har det skett angrepp på tamdjur inom reviret vid 3 tillfällen. 2023-07-25 skedde ett angrepp på får (sju tackor dödades) i Harphult, Brännestad Hörby, 2023-10-05 skedde ett angrepp på nöt (1 kviga dödades) i Harphult Hörby-Huaröd och 2023-10-06 skedde ett angrepp på får (sju får skadade- samtliga avlivade) i Eljaröd.

Angreppen har skett på olika gårdar med varierandetyper av stängsel, dock ej rovdjursavvisande stängsel (RAS). Efter angrepp har akuta åtgärder vidtagits för att förhindra nya angrepp. Detta har inneburit uppsättning av lapptyg, nattintag eller förflyttning av djur. Samtliga angrepp har skett i reviret Linderödsåsen.

Motivering till beslutet

Annan lämplig lösning

I Skåne är tätheten av tamdjursgårdar hög. Då det är förhållandevis nytt med stationära vargar i det här området är det endast en mycket liten andel av länets tamdjursbesättningar som går innanför rovdjursavvisande stängsel. Enligt länsstyrelsens mening är det inte möjligt att på kort sikt bygga rovdjursavvisande stängsel i tillräcklig omfattning runt alla djurbesättningar i området. Långsiktigt är dock god stängsling och andra förebyggande lösningar ett effektivt skydd för tamboskap. Länsstyrelsen bedömer att det i aktuellt fall inte finns någon annan lämplig lösning än skydds jakt för att undvika ytterligare angrepp.

Gynnsam bevarandestatus

Dna-analyser av spillning visar att tiken i det revirmarkerande paret i Linderödsåsenreviret härstammar från Långbogenreviret i Östergötland och hanen kommer från reviret Kesberget i Västmanland. Föryngring i reviret har konstaterats men valparna som förmodligen är födda i maj 2023 är nu så stora att de har relativt goda överlevnadschanser om något avföräldradjuren fälls. Ingen av vargarna i reviret har ett högt genetiskt värde i den svenska vargpopulationen. Vargen har sedan tidigare nationellt bedömts ha en gynnsam bevarandestatus. Den senaste inventeringen under 2022–2023 visade att det finns cirka 450 vargar (95% CI = 356-585) i Sverige att jämföra med cirka 460 (95% CI = 364-598) föregående inventeringsperiod (2021-2022). Detta visar alltså att populationen ligger över 300 vargar vilket är ett krav för gynnsam bevarande status. Skyddsjakten riskerar därmed inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på nationell nivå.

Naturvårdsverket beslutade den 9 maj (NV-01525-18) om miniminivå för varg i respektive förvaltningsområde. Södra förvaltningsområdet ska ha som lägst 0,5 föryngringar vilket motsvarar 5 vargindivider. Resultatet från den senaste inventeringssäsongen 2022–2023 visade på 8,5 föryngringar inom det södra rovdjursförvaltningsområdet (motsvarande 85 vargar). Detta styrker att det lokala beståndets rådande storlek och trend inte utgör ett hinder mot skydds jakt i detta fall.

Länsstyrelsen har övervägt följderna av en skyddsjakt med tanke på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus på lokal nivå. Om en av de vuxna revirmarkerande vargarna skulle fällas kan strukturen i flocken förändras. Erfarenheter från mellersta Sverige visar att kvarvarande individ ofta träffar en ny partner snabbt, och stannar inom samma revir. Vandringsvargar från andra revir inom mellersta och södra rovdjursförvaltningsområdet rör sig regelbundet i Skåne. En vandringsvarg kan komma att ersätta en revirmarkerande individ och då bilda ett nytt revirmarkerande par tillsammans med den kvarvarande revirmarkerande individen.

Skyddsjakt enligt detta beslut riskerar därmed inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för varg på lokal nivå.

Förhindra allvarlig skada

Södra rovdjursförvaltningen tog den 29 juni 2012 fram riktlinjer för beslut om skyddsjakt efter de stora rovdjuret. Vägledningen beskriver: *För revirmarkerande vargpar, vargrevir med föryngring eller familjegrupp bör en skyddsjaktsansökan tillstyrkas tidigast efter fyra angrepp under en 6 månaders period, även på besättningar där rimliga förebyggande åtgärder inte har vidtagits.*

Syftet med dokumentet var att skapa en länsöverskridande samsyn kring beslut inom förvaltningsområdet. Samverkansrådets mål är att riktlinjer inför förvaltningsbeslut är så likartade som möjligt mellan länen och därmed enhetliga och förutsägbara.

Av Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om tillstånd till skyddsjakt framgår att en skada ska anses vara allvarlig om den överstiger vad som kan anses vara normalt eller rimligt att tolerera. Varje angrepp är följt av mycket arbete, stor kostnad och personligt lidande för varje djurhållare och inte minst för djuren. Inte bara dödade djur utan även djur som är skrämde ur hagen bör betraktas som allvarlig skada då det kan innebära betydande arbetstimmar. I vissa fall behöver fåren flyttas hem från beten vilket resulterar i kostnader för inköp av foder och transporter. Veterinärer och kadaverbil behöver tillkallas med mera.

Angrepp på tamdjur i ett vargrevir följs ofta av fler angrepp. Det stora antal angrepp som skett i området under en kort period indikerar därmed en hög risk för ytterligare angrepp. Länsstyrelsens bedömning är att det föreligger risk för fortsatt allvarlig skada.

Skyddsjakten inriktas på att jaga skadegörande vargindivid och bedöms därför ha goda förutsättningar att förhindra ytterligare skador trots att jaktområdet är förhållandevis stort och skyddsjaktstiden väl tilltagen.

Sammanfattning

Vid avvägning mellan de i ärendet motstående intressena av att förhindra allvarlig skada och att skydda vargstammen bedömer länsstyrelsen att situationen föranleder ett behov av möjligheten att förebygga skador genom tillstånd till skyddsjakt i samband med och i anslutning till angrepp på tamboskap. Länsstyrelsen bedömer vidare att samtliga förutsättningar för beslut om skyddsjakt är uppfyllda under förutsättning att föreskrivna villkor följs.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordning (1987:905) beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skyddsjakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-

Länsstyrelsen kan därmed besluta om skyddsjakt efter ansökan av den som riskerar att drabbas av skada, eller på myndighetens eget initiativ, om förutsättningarna enligt 23a § är uppfyllda. Länsstyrelsen måste då även beakta skyddsreglerna i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) samt undantagsreglerna för jakt i artikel 16.1 i samma direktiv. Direktivet ger möjligheter till undantag från skyddskraven under vissa förutsättningar. Undantagen regleras i artikel 16.1, att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus. För att ett undantag från skyddsreglerna ska kunna göras, måste skälen vara mycket starka och den jakt som tillåts mycket begränsad.

Enligt 9 § jaktförordningen står det: För jakt med skjutvapen efter älg, björn, varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår gäller följande begränsningar:

1. Älg får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till solens nedgång.
2. Björn får jagas bara under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.
3. Varg, järv, lo, hjort, rådjur och mufflonfår får jagas bara fr.o.m. en timme före solens uppgång t.o.m. en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet medge undantag från jaktidsbegränsningarna i 9 § jaktförordningen. Om flera län är berörda, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen.

Enligt 15 a § jaktförordningen får Naturvårdsverket eller, om beslutet fattas av länsstyrelsen, länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet att vid jakt använda belysning utöver vad som är tillåtet enligt 14 §, om det är fråga om skyddsjakt, licensjakt eller jakt som avses i 31 § första stycket.

Enligt 18 § jaktförordningen får länsstyrelsen i det enskilda fallet besluta om undantag från 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Enligt 21 § jaktförordningen får den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet utöver vad som följer av 20, 20 a och 20 b §§ besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) i fråga om jakt efter björn, varg, järv, lo, utter, valar och fladdermöss samt när det är fråga om jakt som avses i 24 § eller 31 § första stycket i denna förordning. I övriga fall får länsstyrelsen besluta om sådana undantag.

Om flera län är berörda och det är länsstyrelsen som beslutar om undantag, prövas frågan av länsstyrelsen i det län där huvuddelen av marken är belägen. I fråga om vilda fåglar, björn, varg, järv, lo, utter, bäver, mård, iller, skogshare, vikare, valar och fladdermöss samt i fråga om andra viltlevande djurarter som har markerats med N, n eller F i bilagan till artskyddsförordningen (2007:845) får undantag medges endast om:

1. Det inte finns någon annan lämplig lösning.
2. Upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras.
3. Undantaget behövs för att en sådan begränsad jakt som avses i 23 c § ska kunna genomföras eller behövs av något sådant skäl som anges i 23 a § eller 31 § första stycket denna förordning.

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges: Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om skyddsjakt meddelas:

1. Av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. Av hänsyn till flygsäkerheten,
3. För att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom,
4. För att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Enligt 24 d § jaktförordningen får den beslutande myndigheten i ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § jaktförordning (1987:905) får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljödirektör Olof Liungman med länsassessor Eva Johansson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga

1. Hur man överklagar
2. Karta över upptagsområdet

Du kan överklaga beslutet hos Förvaltningsrätten i Luleå

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Skåne antingen via e-post; skane@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

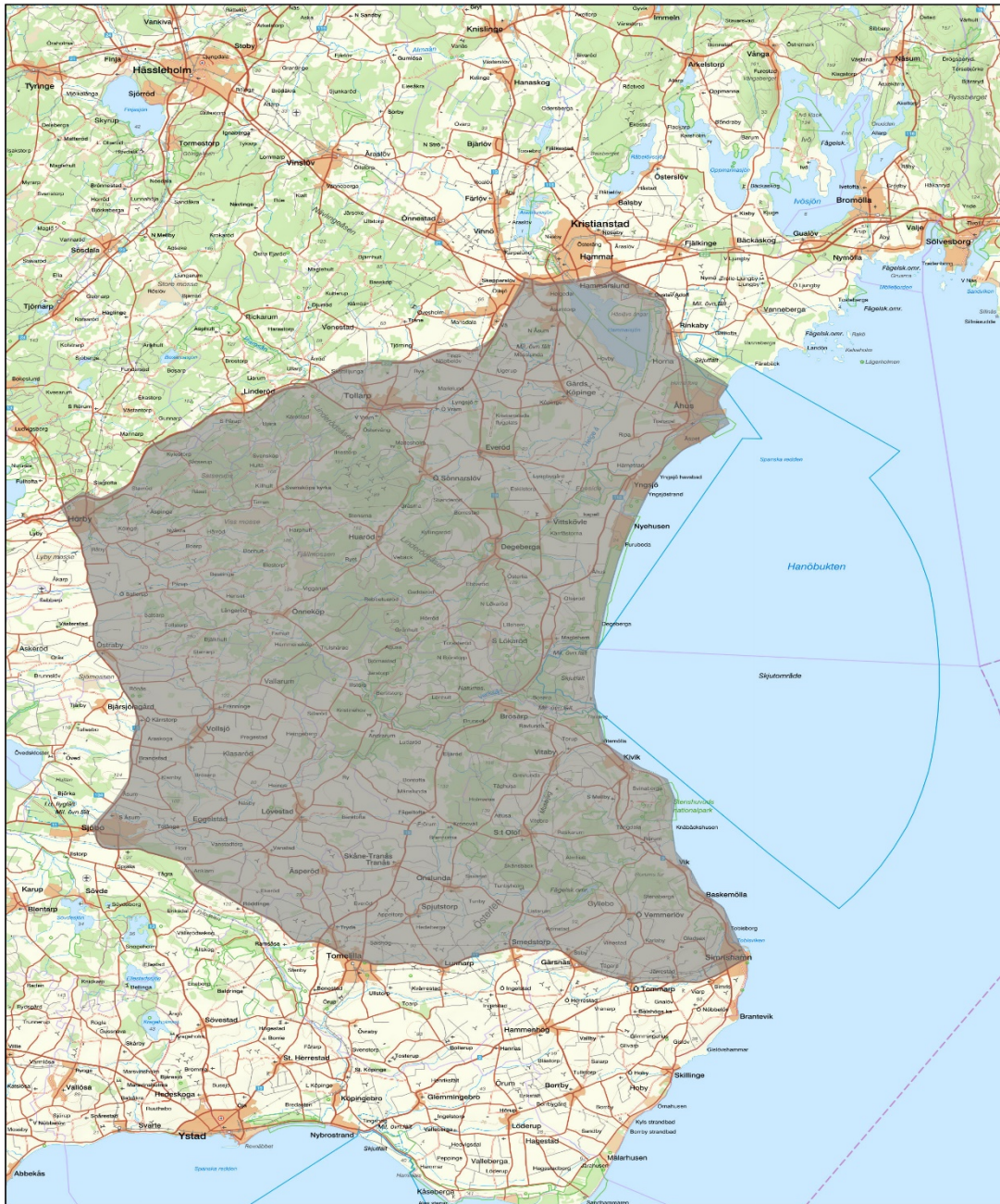
Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, skane@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 10 00. Ange diarienummer 32675-2023.

Bilaga 2

Jaktområde

Jaktområdet avgränsas av E22 från Hörby vidare mot Hammar och söderut längs Åhus norra del, söderut längs med kusten till Simrishamn, väg 11 till Tomelilla-Sjöbo och upp till Hörby

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
 LULLEÅ
 2023-10-16
 MÅLNR: 1595-23
 AKTBIL: 5

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.